

סיון התשע"ז

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

ארון תורה ומדבר לפרשות בהעלותך

2. עירובין נ"ד ע"ב:
"אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשפיל עצמו ומשים עצמו כמדבר"

3. תשובה נוספת מובאת במדרש פסיקתא דרב כהנא:
מה המדבר הזה, אין לו סוף כך דברי תורה, אין להם סוף שנאמר: "ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני ים" (איוב יא) אין במדבר, לא מים, לא צמחיה, לא בניינים. אבל דווקא ההעדר מדגיש את מציאות ה'. זו גדולת המדבר והסיבה שדווקא בו נתנה התורה.

4. סיבה שונה מביא מדרש במדבר רבה:
"למה במדבר סיני? מכאן שנו חכמים: בג' דברים ניתנה התורה - באש, ובמים, ובמדבר.. ולמה ניתנה בג' דברים הללו? אלא מה אלו חנם לכל באי העולם, כך דברי תורה חנם הם".

אם התורה היתה ניתנת בכניסה לארץ ישראל, היינו עלולים לחשוב שהיא נוהגת רק בארץ, ויותר מכך, אם היתה ניתנת בנחלת שבט מסוים היינו עלולים לחשוב שהיא נחלתו הבלעדית.

הרב וקסלר (ראש ישיבת בני ברק) מסביר שהתורה ניתנה במקום שלא שייך לאיש וכך אף אחד לא יכול לטעון שאצלו ניתנה התורה וממילא צריך ללמוד אותה רק בשיטה שהוא לומד. התורה שייכת לכולם וניתנת חנם!!

הרב גולדוויכט ז"ל, ראש ישיבת כרם ביבנה בספרו 'אסופת מערכות', מביא את המשך המדרש המביע דעה קוטבית המתנה את לימוד התורה בתשלום מאוד כבד והוא להפקיר עצמו ולוותר על כל חמדת העולם.

5. וזה לשון המדרש:
"וידבר ה' אל משה במדבר סיני, אלא כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה לכך נאמר במדבר סיני."

כדי ליישב את הסתירה מביא הרב גולדוויכט את דברי "השפת אמת", המורה על שתי דרגות בלימוד תורה: האחת - בחינם לכל באי עולם וכל מי שרוצה יכול

ספר במדבר, דן בקשיי ההתמודדות עם הדרך לארץ ישראל. זו תקופה רוויית משברים והתנסויות של עם שאך זה יצא משעבוד ועבדות אל מקום קשה גאוגרפית ופיזית. למרות כל התיאורים בסופו של דבר משבח ה' את ההתנהלות דור יוצאי מצרים במסע הארוך במדבר.

1. ירמיהו פרק ב':
"זכרתי לך חסד נעורידך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה."

בחומש שמות מתוארת יציאת מצרים, קבלת התורה והקמת המשכן ועוד. חומש ויקרא דן איך וכיצד מתקרבים ומקריבים לה' במשכן ומהם התנאים לקיום האומה בארץ ישראל - דיני המצוות התלויות בארץ: השמיטה יובל ועוד. בחומש במדבר דורשת התורה שנפנים את התהליך הקשה שעבר עם ישראל במדבר, בו התגבש לאומה.

במגילת העצמאות נאמר "בארץ ישראל קם העם היהודי". מדגיש הרב שרלו כי עם ישראל קם מחוץ לארץ ישראל: אברהם אבינו, מייסד האומה הלך מארצו מולדתו ומבית אביו לארץ ישראל; רוב מוחלט של בניו של יעקב אבינו נולדו בחוץ לארץ; האומה בכללה החלה את הקמתה במצרים, ונדדה שנים רבות במדבר ולכן האמור במגילת העצמאות כלל אינו מדויק!

למרות שעל פניו, ארבעים שנות השהות במדבר הם עונש על חטא המרגלים, הרי שגם אלמלא החטא, קובעים חז"ל שבכל אופן עם ישראל היה מקבל את התורה דווקא במדבר.

מדוע נתנה התורה דווקא במדבר?
השבת שלפני חג מתן תורה היא שבת "במדבר". את הקשר המיוחד, המחבר את התורה והמדבר, לומדים בעירובין.

לא רק המדבר מסמל את התורה ולומדיה. הרב שמידט, רב הישוב שבי שומרון, מדגיש כי גם ארון הברית מבטא את לימוד התורה ולומדיה.

7. מהפסוק בשמות (כ"ה, י"א) לגבי הארון:

"וציפית אותו מבית ומחוץ"

8. לומדת הגמרא ביומא (דף ע"ב):

"מבית ומחוץ תצפנו" – אמר רבא: כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם".

קשר נוסף בין התורה לארון לומדים במדרש תנחומא.

9. מדרש תנחומא ויקהל סימן ז:

אמר ר' חנינה דצפורן: שלש תיבות עשה בצלאל את הארון: שתים של זהב ואחד של עץ. שיקע של עץ בתוך של זהב ושל זהב בתוך של עץ, ואח"כ צִפָּה שפתותיהן זהב, לקיים מצות עשה, שנאמר: "ויצפהו זהב טהור מבית ומחוץ...." מכאן שיהא תלמיד חכם תוכו כברו, שנאמר: "מבית ומחוץ תצפנו".

מהו "מבית ומחוץ תצפנו"? "א"ל: אף על פי שהעץ נתון באמצע, הוי נוהג בו כבוד. למה? שהתורה נתונה בו. ואף הלוחות כן, אע"פ שנשתברו, הוי נוהג בהם כבוד, שנאמר: "ושמתם בארון" – לוחות ושברי לוחות מונחין בו. "ושמתם בארון", כלומר: אף על פי שאתה רואה את בני תורה עניים ומדולדלים הוי נוהג בהם כבוד שהתורה נתונה לתוכו.

מהלימוד: "מבית ומחוץ תצפנו" לומדים שיהיה תוכו כברו! – זהב בחוץ ומבפנים. אם כן, תלמיד חכם מושלם – כולו זהב. אך אם כן, מה עושה העץ הפשוט באמצע? מה תפקידו? איפה הוא נכנס ברעיון של תוכו כברו? העץ מסמל את הפשטות, את החומר האורגני שצומח וכלה ולא את המתכת האצילה. העץ מסמל את שברי הלוחות שהיו בארון, את בני התורה העניים.

גם לעתים בהדר ובעושר כפי שנהגו מקצת חכמים ורבנים, העיקר שיהא במידה. ואילו העץ הפנימי מסמל את התוך הפנימי שצריך להיות צנוע דווקא, משהו מעבר לתוכו כברו.

חשוב לזכור שמה שברדתו מההר עם הלוחות, הרבה לפני סיום מלאכת המשכן, ולפני שבצלאל עשה את הארון, עשה ארון פשוט מעץ.

10. דברים יא-ב:

"בַּעַת הַהוּא אָמַר ה' אֵלַי פֶּסֶל לָךְ שְׁנֵי לוחות אֲבָנִים פְּרָאשָׁנִים וְעֵלָה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לָךְ אֲרוֹן עֵץ: וְאָכַתָּב עַל הַלְּחֹת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלְּחֹת הָרָאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשָׂמְתָם בְּאֲרוֹן".

זה הארון המקורי, הארון הראשון!

בסוף פרשת במדבר מייחדת התורה פסוקים העוסקים בעבודת בני קהת שנשאו את כלי המשכן בעת המסע

ללמוד בין עני בין עשיר בין חכם ובין מי שקצרה בינתו. אך יש שלב נוסף בלימוד תורה, שכדי להגיע אליו אדם צריך להתנתק כמה שיותר מענייני העולם הזה ולהפקיר עצמו לתורה ורק אז יוכל לקנות תורה.

אם כן, טעם נתינת התורה דווקא במדבר היא כמין סוג של משל וסמל - כמדבר שהוא בחינם והוא כהפקר.

6. מדרש ילקוט שמעוני מביא סיבה פרקטית לכך

שהתורה ניתנה דווקא במדבר:

"למה לא הביאן הקדוש ברוך הוא בפשוטה, אלא אמר הקדוש ברוך הוא, אם מכניס אני את ישראל בפשוטה מיד הם מחזיקין איש בשדהו ובכרמו ובטלין מן התורה, אלא הרי אני מקיפן במדבר ארבעים שנה כדי שיאכלו את המן ושותין מי באר והתורה נבללת בגופן, מכאן היה ר"ש בן יוחאי אומר לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן."

לפי המדרש, סיבת ההליכה ארבעים שנה במדבר ולא הליכה ישירות לארץ ישראל היא כדי שתורת ישראל תהיה מוטעמת בעם, וזה אפשרי רק במדבר כשכל החיים הגשמיים הם מתנות שמים כמו המן, השליו והבאר, היות שברגע שיבואו לארץ יהיו עסוקים במצוות ישוב הארץ והתורה תהפוך חלילה לדבר חיצוני. תהליך ההכשרה במדבר מאפשר לעם ישראל להפנים את התורה בתוכם ממש.

כדי להבין את כוונת רשב"י, נזכיר בקיצור את המתואר במסכת שבת, (לג, ב) - כאשר הלשינו לרומאים שרשב"י התבטא נגדם ונגזר דינו למיתה, נאלצו הוא ובנו אלעזר לברוח למערה בצפון הארץ. בבריחתם לא נטלו עמם דבר ורק בזכות שני ניסים הצליחו להתקיים: מעיין מים, שפרץ ועלה בפתח המערה ולצדו עץ חרובים מניב פירות. גם בגדים להחלפה לא היו להם, לכן חפרו בור באדמה, פשטו בגדיהם וכיסו עצמם בעפר. כל היום עסקו בלימוד התורה, כשהם טמונים באדמה ורק כשהגיע זמן התפילה, הם מתנערים מהעפר, לובשים את בגדיהם, עומדים להתפלל – וחוזרים אל האדמה. ... 12 שנים הם נשארו במערה, מנותקים לחלוטין מהעולם – ועסקו בתורה, עד שבא אליהו הנביא ובישר להם על מות הקיסר, שפירושו הוא שבטלה הגזירה. יצאו מהמערה, וראו איכרים עובדים בשדה. לאחר שנות ההתעלות הרוחנית במערה לא יכלו לסבול את העיסוק בגשמיות: "מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה", וכל שהביטו בו נשרף. יצאה בת קול וקראה: להחריב עולמי יצאתם חיזרו למערכתכם!" השניים שבו למערה וישבו בה שנה עד שבת קול שנייה הורתה להם לצאת.

לרמה כזו של הבנה שהכול בידי שמים - ולכן החרישה והזריעה הם בזבוז זמן, מגיע אדם רק במקום בו לא צומח כלום, במערה או במדבר.

הקפדה על שמירת צורת הארון והותרתו במצבו המושלם, כדי לבטא את כבודו באופן הנעלה ביותר.

14. בדומה מסביר הרמב"ם לגבי השינוי שבנשיאת

הארון:

"באשר להיות הארון נישא על כתף ולא על עגלות - דרך כבוד שבזאת ברורה, שלא תיפגם תבניתו, ואפילו בהוצאת הבדים מן הטבעות."

הרב משה צבי נריה בספרו "נר למאור" מסביר שבדי הארון חייבים להיות צמודים לארון ואסור להסירם, מלמדים שעל המשמש כנושא ארון הברית, תמיד להישאר מחובר לארון, ולא לסור ממנו. מתוך הניסיון בהקמת ישיבות, בפיתוחן, בקשיים ובמתחים בין-אישיים המתגלים בקיום היום-יומי של מוסדות חינוך בכלל ושל ישיבות בפרט, הוא מסביר,

15. הרב משה צבי נריה בספרו "נר למאור":

"כלום לא רואים אנו לפעמים [אולי פעמים רבות מידי...] את הפער בין משרדיהם של מנהלי הישיבות ושל ראשי הישיבות?

חדר המנהל רחב ידיים ומצוחצח. לידו מכונית נאה וחדשה. לעומת זאת, תפקידו של מנהל הישיבה הוא החזקת התורה ומציאת האמצעים לקיום הישיבה. בד הוא מנושאי הארון ואילו מקום מושב של ראש הישיבה נמצא בקרן זווית בדד שם.

סיכון גדול מאוד קיים כאשר בדי הארון מתנתקים מן הארון ועומדים כשלעצמם, כי אם יוסרו מהארון ויהפכו כלי לעצמם יחשו עצמם עצמאיים ויחשבו שהם מטרה כשלעצמה. נושאי הארון יראו את עצמם כבעלי חשיבות ויעוד עצמי. יכולים להיווצר ניגודי אינטרסים בין הארון, - הוראת התורה והפצתה, שהן המטרה, לבין הבדים, שאינם אלא אמצעי. עצמאות ועוצמת מחזיקי הארון עלולים להביא לכך שאם דעתם שונה מדעת אישי התורה, הם ידרשו שדעתם תכריע, ועלולה דעתם להתקבל, מתוך הידיעה שבידם לפגוע בצרכים חיוניים אם לא.. לכן בא הציווי שבדי הארון יעשו ויחברו מראש בדרך שתדגיש שלמרות שהבדים הם חלק אינטגרלי מחלקי הארון. נושאי הארון צריכים להיות בטלים ומבוטלים אליו. דווקא בהם אסורה ההפרדה!

16. הסיכון שבדי הארון יחשבו שהם העיקר, מבוטא

היטב במעשה שמתארת הגמרא במסכת תענית (כ')

ע"א-כ ע"ב):

"תנו רבנן...מעשה שבא ר' אלעזר בן ר' שמעון ממגדל גדור מבית רבן, והיה רכוב על חמור ומטייל על שפת נהר בשובו אל עירו ושם שמחה גדולה, והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה... נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר. אמר לו אותו אדם: שלום עליך רבי!

במדבר. בכל חניה יש להקים מחדש את המשכן, ולפרקו כשהתכוננו לנוע. את עצם מלאכת הפירוק והכיסוי עשו הכוהנים, אולם שבט לוי היה אחראי לשאת את המשכן וכליו. אחד מכלי המשכן שבני קהת נשאו היה ארון הברית.

11. במדבר ד':

"וּמִשְׁמֶרְתֶּם - הָאָרֶן וְהַשְּׁלֶחַן וְהַמִּזְבֵּחַ וְכָלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יִשְׂרְתוּ בָהֶם וְהַמִּסָּךְ וְכָל עֲבֹדָתוֹ."

אחת המצוות המיוחדות לארון היא האיסור על הסרת הבדים ממנו.

12. שמות כה, טו:

בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו

איסור זה נמנה ע"י הרמב"ם כמצות לא תעשה (פ"ו).

ונשאלת השאלה, מדוע חל איסור הוצאת הבדים דווקא על הארון ולא על השולחן או המזבח?

ועוד, מדוע לעשות טבעות לבדי הארון כשאיסור "לפרק" את הבדים? לא היה ראוי יותר לרתך את הבדים לארון ולמנוע תקלה ע"י כך?

13. בעל החינוך נותן שני טעמים לאיסור הוצאת בדי

הארון. הטעם הראשון הוא:

"לפי שהארון משכן התורה והיא כל עיקרנו וכבודנו, ונתחייבנו לנהוג בו כל כבוד וכל הדר בכל יכלתינו, על כן נצטוינו לבל נסיר בדי הארון ממנו, פן נהיה צריכים לצאת עם הארון לשום מקום במהירות, ואולי מתוך הטרדה והחפזון לא נבדוק יפה להיות בדי חזקים כל הצורך, ושמא חס ושלוש יפול ואין זה כבודו. אבל בהיותם בו מוכנים לעולם ולא יסורו ממנו, נעשה אותן חזקות הרבה ולא יארע תקלה בהן".

הטעם השני הוא:

"שכל כלי המקדש צורתן מחוייבת לרמוז ענינים גדולים עליונים, כדי שיהא האדם נפעל לטובה מתוך מחשבתו בהן, ורצה האל לטובתנו שלא תפסד אותה הצורה אפילו לפי שעה."

לא לחינם הביא בעל החינוך שני טעמים היות וקשה על שניהם - אם כוונת האיסור למנוע מהארון ליפול במקרה של מסע פתאומי, מדוע היה צורך בבדים בבית המקדש שבו אין הארון נישא כלל ממקומו לעולם?

ועוד: מדוע לא צייתה התורה זאת גם על השולחן והמזבחות, שהרי לא יהא זה מכובד אם יפלו.

באשר לטעם השני שהבדים הם חלק מצורת הכלים, הרי שאיסור הוצאת הבדים צריך לחול בהתאם גם בשולחן ובמזבח!

מסביר הרב שמידט שלכל כלי במקדש יש פונקציה פיזית ברורה - המנורה שימושה להדלקת הנרות, על השולחן ערכו את הלחם, ובמזבח הקריבו קרבנות. בארון לא היה שימוש פיזי, חשיבותו היא בהיותו מקום היוועדות ה' עם משה: במצב בו אין שימוש פיזי בארון, יש מקום לדרוש

פוטנציאל, ולא רק כמלא כיעור. ממש כשם שכשיצאו רשב"י ובנו מהמערה ולמדו מהזקן עם ההדסים, לקדש את החומר.

פירוש מיוחד ומפתיע למעשי רבי אלעזר מביא הרב עמיחי גורדין. הרב גורדין, כמו כולנו, תמה מה ראה רבי אלעזר להציק לאותו מכוער ולהקניט אותו? כיצד תנא חשוב וצדיק, נפל בחטא כה ילדותי ושטותי, להיטפל סתם כך לבן אדם ולקרוא לו מכוער? ועוד שכמסכים המכוער למחול, הוא מתנה שרבי אלעזר לא יחזור על כך יותר. לשם מה יש צורך בתנאי? היעלה על הדעת שרבי אלעזר ימעד כך שוב?

17. מספר הרב גורדין:

במסיבת פורים, בשעה אחת וחצי לפנות בוקר, מצאתי תשובה. אינני זוכר עם מי דיברתי ועל מה. מבוסס קמעה הייתי, וכך היה גם בן שיחי. יחד דיברנו על האדם ומהותו, כשלתע הבהיק בראשי הסבר לפרשיה מוזרה זו. לא פשט עלה במוחי....סוד גדול נגלה לי באותה שעה. הסבר עמוק לאותו סיפור מוזר. הסבר שגם אם אינו פשט, הוא ודאי אמת לאמיתה.

לשאלה את מי פגש רבי אלעזר? מיהו האדם שכונה מכוער? מביא הרב גורדין פתרון נועז:

התשובה פשוטה. האדם שכונה מכוער היה רבי אלעזר עצמו! דעתו של רבי אלעזר זחה עליו. הוא הרגיש מאוד טוב עם עצמו. משכך, תפס רבי אלעזר את עצמו והביט פנימה בביקורת מרובה.

'מדוע אתה כל כך מרוצה מעצמך', אמר לעצמו, 'אתה מלא פגמים וחסרונות'. 'אז מה אם למדת תורה – אתה מכוער'. כך אמר רבי אלעזר לעצמו בביקורת פנימית גדולה. הרבה פעמים יש לנו ביקורת עצמית. פעמים רבות אנחנו מתרגמים אותה להכרה שאנחנו מכוערים, שאנחנו אפסים. 'אני אפס, אני אפס, צעקתי לפני כולם במסיבה', שר זמר לפני שנים לא רבות. ברגעי משבר אנחנו נוטים לזלזל בעצמנו. לעתים, אפילו לשנוא את עצמנו...

בתגובה לדברים הקשים הללו, נזף רבי אלעזר בעצמו. לקרוא לעצמך מכוער זה להגיד שה' עשה כלי מכוער. לקרוא לעצמך מכוער זה לפגוע בקב"ה. אינך ברשותך, אתה יציר כפיו של הבורא. מי נתן לך רשות לזלזל ביציר כפיו של בורא עולם! אין לנו רשות לזלזל בעצמנו. אנחנו יציריו של הקב"ה ועלינו לכבד את עצמנו. גם אם יש לנו ביקורת פנימית, עלינו לזכור שאנחנו בניו של מלך, העשויים מאבנים טובות ומרגליות. בסוף הסיפור סלח לעצמו רבי אלעזר בתנאי אחד. הוא קיבל על עצמו, שלא לחזור לחטא זה יותר. הוא קיבל על עצמו, שלא לקרוא לעצמו שוב מכוער או אפס.

ולא החזיר לו ר' אלעזר שלום. ואמר לו ר' אלעזר: ריקה כמה מכוער אותו האיש! שמא כל בני עירך מכוערין כמותך? אמר לו האיש: איני יודע, אלא לך ואמור לאומן שעשאני: כמה מכוער כלי זה שעשית.

כיון שידע ר' אלעזר בעצמו שחטא והעליב את האיש לחינם על מום שנולד עמו, ירד מן החמור ונשתטח לפניו לפני האיש, ואמר לו: נענית לך (חטאתי כנגדך), מחול לי! אמר לו: איני מוחל לך, עד שתלך לאומן שעשאני ואמור לו: כמה מכוער כלי זה שעשית. היה ר' אלעזר מטייל אחריו אחרי אותו איש ומנסה לפייסו עד שהגיע לעירו. יצאו בני עירו של ר' אלעזר לקראתו, והיו אומרים לו: שלום עליך רבי רבי, מורי מורי! אמר להם האיש: למי אתם קורין רבי רבי? אמרו לו: לזה שמטייל אחריו. אמר להם: אם זה רבי אל ירבו כמותו בישראל. אמרו לו: מפני מה אומר אתה כך? אמר להם: כך וכך עשה לי ואמר לי. אמרו לו: אף על פי כן, מחול לו, כיון שאדם גדול בתורה הוא. אמר להם: בשבילכם הריני מוחל לו, ובלבד שיקבל על עצמו שלא יהא רגיל לעשות כן.

מיד נכנס ר' אלעזר בן ר' שמעון לבית המדרש, ודרש: לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז, שגסות הרוח גורמת לו לאדם לחטוא. ולפיכך, לפי שהקנה רך וכנוע זכה קנה [עט] ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות."

מה המסר שהגמרא באה ללמדנו? על פי הפשט יש כאן אזהרה מפני שחצנות ודיבור לא-נאות. אך מעבר לכך, נחשפת כאן האפשרות שגדולי חכמינו יפלו לעיתים בדרכי התנהגותם.

ה"קרבן אורה" מציע משמעות מטאפורית לסיפור. הוא מסב את תשומת הלב לעובדה שהמקרה מתרחש בדיוק כאשר ר' אלעזר חוזר מבית המדרש, וחטאו נובע מיהירות המבוססת על ידע תורני רב. הוא טוען שהגמרא באה ללמד על היחס הראוי בין התורה לבין העולם: תלמיד חכם יכול להתבונן על העולם שמחוץ לבית המדרש כעולם המלא גועל וכיעור. רבי אלעזר בוחר בדרך זו, ולכן מגיע להתבטאותו השלילית. ה"כיעור" שהוא מצביע עליו אינו כיעור אסתטי, אלא כיעור רוחני ומוסרי. כך גם המהר"ל לומד משמעות סמלית משם המקום "מגדל גדור", המזכיר מגדלים וגדרות. שם המסמל הסתכלות מבחוץ ומלמעלה על הסביבה. תלמיד חכם הבוחר בדרכו של ר' אלעזר יוצר קו ברור וחד בין בית המדרש לבין העולם שבחוץ. אך על תלמיד חכם לבחור בדרך אחרת, ולראות את העולם החיצוני כמכלול של דברים טובים ורעים, ולהיעזר בתורה כמסננת וכאמצעי לקידוש החוויה האנושית הכוללת. מנקודת מבט זו, האידיאלים והערכים של התורה יכולים לחלחל לכל תחומי החיים, כולל את העבודה, תרבות הפנאי, חיי המשפחה וההשכלה הכללית. ר' אלעזר היה צריך ללמוד לראות את העולם כמלא

אין ילד רע, יש ילד שרע לו – אומרים לנו פעמים רבות. נכון, אבל. המשפט הזה הוא נכון מאוד, אבל הוא נכון לא רק כלפי אחרים, אלא גם כלפי עצמנו. גם אנחנו לא רעים. אנחנו טובים, גם כשאנו לפעמים מועדים ונופלים. אנחנו לא מכוערים ולא אפסים. אסור לקרוא לאדם אחר מכוער – הוא יציר כפיו של הבורא הגדול. אסור גם לקרוא לעצמנו מכוערים – גם אנחנו יצירי כפיו...

במסכת סוטה (ל"ה.) ובבמדבר רבה (ד',כ') נאמר שארון הברית לא רק שלא היו צריכים לשאתו, אלא שהוא היה נושא את נושאייו.

שואל הרב משה שינפלד, שאם הארון נשא את נושאייו ולא היו צריכים לשאתו, אזי לשם מה מצווים בני קהת לשאת אותו, הרי לא הם הנושאים אותו?

ומסביר שאמנם הארון נשא את עצמו בדרך נס, אולם כדי שישא את עצמו, חייבים הלוויים קודם לשאת אותו. רק אם הם יעשו את שלהם ו"ישאו" אותו, רק אז "המערכת" תתחיל לפעול והארון יישא לא רק את עצמו, אלא גם את נושאייו.

כמעט בכל נס שה' עשה לעם ישראל, כדי שהנס יתבצע צריך "צעד קטן" מצד האדם. לדוגמא: מכות מצרים נעשו רק לאחר שמשה עשה פעולה במטהו, למרות שברור שאין קשר ישיר בין מטהו של משה למכת דם, צפרדע ושאר המכות.

רצון ה' הוא, שרק כאשר האדם ממצה מצדו את פועלו, רק אז באים לקראתו מן השמים. רק אחרי שבני קהת הניחו על כתפיהם את מוטות הארון, הארון נשא אותם. נמצאים אנו בימי ההכנה לחג השבועות. ראינו שכדי לקנות תורה יש להפקיר עצמנו כמדבר, אך מצד שני ברור הוא שלא ניתנה התורה למלאכי השרת.

זו בדיוק הדואליות שבחג השבועות אותו חגנו השבוע, מצד אחד הוא זמן מתן תורה, ומצד שני הוא חג הבכורים. שבו מביאים בכורים מפירות הארץ. להראות ולהדגיש שע"י התורה אנו יכולים לעבוד את האדמה ולהוציא את פירותיה, ויחד עם זאת להיות מוקירי תודה לה' ועל ידי כך לקדש את החומר. ממש כאותו זקן עם ההדסים. יהי רצון שנקבל את התורה מתוך שמחה של מצווה ומתוך רצון להיות מאלו שקונים את התורה ולא רק לומדים אותה.